

למידה בימי קורונה מפיצים הצלחות מהשטח

מהדורה ראשונה

י"א בניסן תש"פ 05/04/2020

פתח דבר

המציאות הנוכחית בה אנו חיים, זמן הקורונה, זימנה לכולנו, לכל העוסקים במלאכת החינוך, אתגרים חדשים. אנו חווים ניסוי חינוכי מהפכני שמערכת החינוך מעולם לא ניסתה. הן בהיקפו והן בחלופות לעבודה בעידן המידע. כשהשאלות המרכזיות הן מהי למידה בעידן שבו בתי ספר סגורים וכיצד היא מתבצעת וכיצד שומרים על הקשר ועל "חיבוק מרחוק" עם הצוותים החינוכיים, התלמידים והוריהם.

לאחר שנים של שיח וניסיונות לקדם למידה מרחוק לא היה מנוס ממנה ומערכות החינוך נדרשו לפתח ולקדם תהליכי הוראה-למידה-הערכה אשר משקפים את ההבנה שהתפיסה השתנתה, והלמידה מתרחשת בכל מקום ובכל זמן ולא רק כתגובה למעשה ההוראה. בתוך מציאות כללית של חוסר וודאות הצליחו בתי הספר ליצור, הלכה למעשה, עוגנים פדגוגיים ורגשיים ולתת מענים ייחודיים, איכותיים ומותאמים.

כדי שבתי ספר ברחבי הארץ יקבלו השראה ורעיונות להמשך פעילות הקים אגף מו"פ פלטפורמה דיגיטלית ([לינק לאתר המו"פ](#)) שנועדה לאיסוף ולהנגשת המעשים החינוכיים הנעשים בשטח, בצורה קצרה ותמציתית.

החברת הנוכחית מרכזת דוגמאות למענים ולמעשים החינוכיים שדווחו בפלטפורמה בין התאריכים 15

במרץ ועד 3 באפריל, 2020, בארבעה פרקים:

1. מודלים של הפעלת למידה מרחוק.

2. טכנו-פדגוגיה.

3. סדירויות.

4. קשר אישי וחברתי.

לאתגר ריכוז ותיעוד המענים התגייסו, בלוח הזמנים הקצר, 20 בתי ספר (לפי א'-ב' רשויות):

בית ספר	שלב חינוך	מגזר	שם המנהל.ת	רשות
עתידים	יסודי	ממלכתי	אורלי אדרי	בית חשמונאי מ.א. גזר
בראשית-המשלב	יסודי	ממלכתי,	יגאל שבאר שפירא	בנימינה-גבעת עדה
ברנר	יסודי א-ח	ממלכתי	רונית גרייף	גבעתיים
יגאל אלון	יסודי א-ח	ממלכתי	רגינה אבירם	גבעתיים
שמעוני	יסודי א-ח	ממלכתי	שרון לוינהר בכור	גבעתיים
אילות	יסודי	ממלכתי	כוכבית מיכאל	גני תקווה
הראשונים	חט"ב	ממלכתי	עינת לביא שבש	גני תקווה
מיתר	חט"ע	ממלכתי	ד"ר קרן רז נצר	גני תקווה
רעות	יסודי	ממלכתי	נרית גרוס	הוד השרון
גורדון לאומנויות	יסודי	ממלכתי	בלה חסן	הרצליה
טשרניחובסקי	יסודי	ממלכתי	דורון וינברג	חיפה
תדהר	יסודי	ממלכתי	סופי רחום	יוקנעם
רעות	יסודי	ממלכתי	גילה זיסקינד	מ.א. מנשה
חוט השני	יסודי	ממלכתי	אילנה רחמילביץ	מודיעין
בארי	יסודי	ממלכתי	סיגלית שלימק	נתניה
משעולים	יסודי	ממלכתי	אריק מנדלבאום	עתלית מ.א. חוף הכרמל
מרחבים	יסודי	ממלכתי	רוית רשף	פרדס חנה
צופית	יסודי	ממלכתי	אורית לנדאו	צופית מ.א. דרום השרון
דפנה	חט"ב	ממלכתי	רעיה טובול	קריית ביאליק
גרוס	חט"ע	ממלכתי דתי	ורד סבו	קריית גת

מדובר בלא פחות ממהפכה חינוכית והזדמנות שכולנו יכולים לקחת בה חלק בהשפעה ועיצוב החינוך בהווה ובעתיד לבוא.

נשמח לשמור אתכם על קשר, לשמוע תגובות, מחשבות והצעות.
בנוסף בתי ספר המעוניינים לקחת חלק מוזמנים לעדכן אותנו ולשתף בחומרים ופיתוחים ייחודיים לגרסא 2.0 שתצא בקרוב.

מוזמנים להשאיר פרטים ומחשבות בטופס הבא: [לינק לטופס](#) או לפנות ישירות בטלפון: 055-665-2610, או במייל: shay@we-win.co אל שי פינצ'בסקי.

תודה לנבחרת מרחבי חינוך הנמצאת בקשר ישיר, בשגרה ובחירום, עם המנהלים וצוותי בתי הספר. ותודה גדולה לכל העוסקים במלאכת האיסוף, העריכה, המיקוד, העיצוב וההפצה.
שלכם,
שי ונבחרת מרחבי חינוך,
אגף מו"פ.

סדירויות

מקבץ דוגמאות מתוך החומר שנאסף

סדיריות לקשר תלמידים – תלמידים

- **המשך חניכה של תלמידי ו את תלמידי א. בכל** שבוע מקבלים תלמידי ו' הנחיה לשלוח משהו לתלמיד החניך והמחנכות תעברנה לילדי א באופן אישי (אילות גני תקווה).

סדיריות לקשר בית ספר – תלמידים

- **לכל המחנכות הוצמדה מורה מקצועית/תומכת הוראה/מזכירה או מנהלת בית הספר.** יחד הם מקיימות שיחות טלפוניות עם כל תלמידי הכיתה, פעם ביומיים. זאת מעבר לקשר שוטף של המחנכות עם התלמידים בקבוצות הווטסאפ ובמפגשי ה ZOOM (יגאל אלון גבעתיים).
- **המנהלת מבקרת מידי יום בכל שיעורי zoom** המתקיימים באותו יום, על מנת לשמור על קשר בין אישי רציף עם כל התלמידים (חוט השני מודיעין).
- **המנהלת מצטרפת לשיעורים** השונים במהלך היום. התיאום (מתי תצטרף לשיעור) נעשה מול המורות, בתחילת הבוקר (דפנה קריית ביאליק).
- **דיווח יומי** אותו שולחות המורות למנהלת, מדי יום - 4-5 שורות המתארות מי השתתף, איך היה, מה קרה (תדהר יוקנעם).
- ביצוע **סקר סוף יום בקרב התלמידים.** הסקר מאפשר ניתוח ולמידה של הצורך מול העומס והתועלת לתלמידים ולמורות. (רעות מ.א. מנשה).

סדיריות בעבודת הנהלה/צוות מוביל

- אחת ליומיים **חשיבה ארגונית על גישה פדגוגית משותפת**- מעטפת ארגונית שתייצר שקט בקרב הצוות שיעביר מסר מרגיע לקהילה ומאידך, תיתן חופש ומקום לבחירה לצוות לפתח ליזום ולפעול (עתידים בית חשמונאי).
- כל יום מתקיימת **ישיבת הנהלה** של 40 דק' שיח אודות **קשיים ודברים שעולים מהשטח** וחשיבה משותפת (בארי נתניה).
- **מפגש ZOOM שבועי של צוות הניהול לבחינה והפקת לקחים מהשבוע החולף**, לשיפור וייעול תהליכי התקשורת והלמידה ולקביעת קדימויות ושגרות לשבוע הקרוב (יגאל אלון גבעתיים).

- **מפגשי הנהלה**, פעמיים בשבוע, במטרה **לשמע, להסיק מסקנות, לחשוב ולתכנן קדימה** מהלכים פדגוגיים. כולל תחקור ולמידה מבוססת נתונים אחר יישום (רעות מ.א. מנשה).
- **ישיבות הנהלה לתכנון מהלכים קדימה וביצוע פיילוט לתכניות חדשות** ו/או לשימוש בכלים טכנולוגיים אחרים (למשל GOOGLE CLASSROOM) (בארי נתניה).

סדיריות בעבודת צוותים טיפוליים ויעוציים

- **שיח יומי של היועצות למעקב אחר תלמידים שזקוקים ליתר תשומת לב** ו/או יש להם כל מיני קשיים לוודא שאנחנו משוחחים איתם גם בנפרד (הראשונים גני תקווה).
- **קבלת מידע יומיומי לגבי מידת ההשתתפות של תלמידים** במטרה להבטיח הפניה של אנשי ונשות מקצוע מהתחום הטיפולי במידת הצורך (הראשונים גני תקווה).

סדיריות לקשר של הצוות החינוכי המורחב

- **שיח בוקר טוב ומה נשמע בקבוצת רכזות השכבות** - גם לבירור מה נשמע אצלן וגם מה נשמע קרב ילדי השכבה (הראשונים גני תקווה).
- **שיח של רכזות המקצוע**, בשעה 13:15 **בסיום יום הלימודים**, לעדכון אחרי שההוראה השוטפת התבצעה (הראשונים גני תקווה).
- **קיום שיחה שבועית עם המורות המקצועיות** ב-ZOOM לסבב מה נשמע ושיתופים שעולים מהצוות (בארי נתניה).
- בשעה 14:00 **ישיבת חתך של כל הצוות הבית ספרי**. עד 17:00 **הפצה של מסקנות מהסקר הכיתתי** ברמה הבית ספרית לצורך המשך טיפול וזיהוי מגמות (משעולים עתלית).
- **מפגשי מובילות בית** (א'-ב', ג'-ד', ה'-ו') עם הצוות החינוכי בבית (עתידים בית חשמונאי).
- **ישיבת צוותים מקצועיים ברמה שכבתית** של מחנכות שיתופים וקשיים שעולים מהשטח-אחת לשלושה ימים ב-ZOOM (בארי נתניה).
- **כל בוקר וכל סוף יום ישיבות צוות שונות על פי חתכים שונים** ב-GOOGLE MEET ורכזת התחום או השכבה מנהלות את הישיבה. (דפנה קריית ביאליק).

סדיריות לקשר אישי הנהלת בית הספר - צוות חינוכי

- **דגש לזווית ציה, אורור והעלאת מצב הרוח לצוות החינוכי בישיבות הצוותיות** כל יום על פי העקרון הפרקטלי (משעולים עתלית).
- **כל אחד מצוות ההנהלה מקבל צוות חינוכי/אנשי מנהלה לליווי אישי** ומתקשר אליהם אחת לשבוע לשאול מה נשמע (גרוס קריית גת).

5

סדיריות לשיח ולמידה ארגונית הנהלת בית הספר - צוות חינוכי

- **מפגש סיכום שבוע משותף ביום חמישי**, במטרה להבין מה עבד טוב, מה צריך לשנות לקראת שבוע הבא. לדוגמא ב-ט' רכז המקצוע ביקש שיהיו לו 4 שעות של אזרחות - ולפי הצרכים האלה נבנית המערכת (הראשונים גני תקווה).
- **שיחה שבועית של מנהלת בית הספר בפורומים שונים**: מחנכות/מורות מקצועיות/הצוות הטיפולי/מורות שילוב (חוט השני מודיעין).
- **ישיבת צוות ניהול / צוותי מחנכים יומית**, באמצעות ZOOM, לסיכום יום ולהפקת לקחים. ולאחריהן משלוח מיילים והודעות מסכמות, שיש בהן הפקת לקחים מהיום שעבר. לדוגמא: איך לא להציף את הילדים. אין יום בלי שנפיק לקחים ונדייק אותם יותר. לא שועטים קדימה ולא נבהלים גם כשמשהו לא עובד (מיתר גני תקווה).
- **סקר הורים ותלמידים** להפקת לקחים בנוגע לתהליכי הוראה-למידה ולמידת הנתונים כבסיס לשינוי והתפתחות (שמעוני גבעתיים).
- **ישיבות צוות המורות** בשעות הערב באמצעות ZOOM. הישיבות נועדו הן לשיח רגשי לחיזוק המורות והקשר והן כבמה לשיתופיות והמשך פיתוח (שמעוני גבעתיים).
- **ישיבות צוות לקידום משימות לטווח ארוך** שנקבעו כגון: יצירת עיתון מקוון ושינוי פורמט התעודה (מרחבים פרדס חנה).

סדירות לקשר בית ספר - הורים וקהילה

- קיום מפגשי ZOOM יומיים, בשעות הערב, בהשתתפות הנהלת בית הספר והנהגת ההורים. שיח על היום שהסתיים, היערכות להמשך וחשיבה על שיתופי פעולה (שמעוני גבעתיים).
- בשעה 13:00 מתקיימת ישיבת חתך של צוות ניהול עם ועד ההורים שהם שותפים מרכזיים שמסייעים לתת מענה רחב (משעולים עתלית).
- שיתוף הנהגת ההורים בתהליכים בישיבות הצוות וכן בסיוע בצרכים מערכתיים, למשל מיפוי ילדים/משפחות ללא מחשבים/ווטסאפ וסיוע בגיוס אמצעים טכנולוגיים עבורם (משעולים עתלית).
- שמירה על קשר עם הורי בית הספר וקבלת משוב מצידם על חויית הלמידה (גורדון לאומנויות הרצליה).
- סדירות של FOLLOWUP: כל מורה שולחת סיכום יומי- איך עבר היום? הצלחות ואתגרים (גורדון לאומנויות הרצליה).
- קשר יומיומי עם הנהגת ההורים לפיתוח חוגים על ידי הורים מהקהילה לכלל תלמידי בית הספר (עתידים בית חשמונאי).
- המורות המקצועיות מובילות, בנוסף לשיעורים "רגילים", משימות קהילתיות בהן יש תוצר משותף של כלל תלמידי בית הספר ויכולות להיעשות על ידי כל ילדי המשפחה וחבריה. למשל יצירת תוצר מחומרים מתכלים, הפצת המנון בית הספר, שליחת סרטונים מצולמים ויצירת קליפ ועוד (אילות גני תקווה).
- רגע לפני פסח - גיליון אלקטרוני לקהילה - ZOOM IN על הוראה למידה מרחוק בימי קורונה. הופק באמצעות SWAY, ומביא לכל בתי האב של בית הספר את הסיפור הבית ספרי בשבועות האחרונים. במילים ובתמונות. <https://sway.office.com/qnqckciJhfS1Ujbp> (שמעוני גבעתיים).

סדירות פדגוגיות

- לכל אחד מתחומי הליבה הוגדרה מורה אחראית אשר תפקידה להחליט יחד עם מקבילתה על משימה או מספר משימות לפי רמות והיא אשת הקשר (OWNER) מול צוות ההנהלה. באופן זה, נשמר הקשר והשיח המקצועי בין המורות ובינן לבין ההנהלה (מרחבים פרדס חנה).
- כל הרכזות מתכננות יחד עם הצוותים את השיעורים השונים והם החליטו לגוון את הלמידה ואת דרכי ההוראה. (דפנה קריית ביאליק).

- **הקמת קבוצה פדגוגית שהיא הלב של הפעילות** וחברות בה רכזות מקצוע, רכזות שכבות ורכזת התקשוב. דרך הקבוצה הזו יש שיח פדגוגי רב ומתמשך על המטלות למשלוח לתלמידים, באיזה מינון, יחד עם מוניטור של רכזת השכבה לגבי עומס או דברים חריגים (הראשונים גני תקווה).
- כל רכזת מקצוע אחראית לשלוח את **המשימות השבועיות לרכזת התקשוב שעולות לאתר בית הספר** ול- WEBTOP (הראשונים גני תקווה).
- **מאגר בית ספרי שיתופי, לרשות כל המורות**, הכולל רעיונות למשימות הפוגה. כל מורה בוחרת בהתאם לגיל אותו מלמדת ולצורך (צופית מ.א. דרום השרון).

סדיריות טכנולוגיות

- לשם **סיוע טכני למורות/תלמידים** נפתחה קבוצת ווטס-אפ שבה מורות יכולות לעזור למורות. וקבוצה נוספת בה תלמידים שעוזרים לתלמידים בזמן אמת (מיתר גני תקווה).
- **יצירת מפגשי ZOOM עם צוותים חינוכיים ללמידת טכנולוגיות חדשות ללמידה מרחוק**. אחראית המחשוב הציעה כלים טכנולוגיים ללמידה יעילה והמורות השתבצו להדרכות והתנסויות במהלך השבוע כדי להתמקצע על כלי העבודה הדיגיטליים ובנוסף נבנות יחידות למידה מבוססות טכנולוגיות אלו לאחרי חג הפסח (רעות מ.א. מנשה).
- **ליווי** של רכזת התקשוב ומורות מהצוות שמכירים את הטכנולוגיה **והפצה בשיטת מניפה** (בארי נתניה).
- **קשר ONLINE בין מנהלת ורכזת התקשוב** עד שהיא אומרת "זהו, הכל מוכן למחר" (ראשונים גני תקווה).

סדיריות אזוריות

- **תיקייה שיתופית לניהול ידע משותף של כל המנהלות באזור הפיקוח**. הן מעלות ומשתפות תהליכים ותכניות בית ספריות לטובת הניהול של כל מנהלות הקבוצה (צופית מ.א. דרום השרון).

סדיריות לקשר עם גמלאים ומתנדבים

- **שמירה על קשר עם הגמלאים והמתנדבים של בית הספר**, אשר מסייעים במהלך השנה ללמידה של התלמידים בכל שכבות הגיל, באמצעות קשר טלפוני עם התלמידים. לכל גימלאי/מתנדב הוצמדו שני תלמידים שיוצרים איתו קשר יומיומי, משוחחים ועושים מאמצים לרומם את רוחו (יגאל אלון גבעתיים).